

ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್

೧೯೫೪ ರಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದ ಚಿನ್ನದ ಲಂಗೂರ್, ಟ್ರಾಕಿಪಿಥೆಕಸ್ ಗೀ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಶ್ ನದಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾನಸ್ ನದಿಯ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಭೂತಾನದ ಗಡಿಯ ತಪ್ಪಲಿನಿಂದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಳ ಹಿಮಾಲಯ ಶ್ರೇಣಿಯವರೆಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಗೀ (೧೯೫೬) ಮತ್ತು ಖಜುರಿಯಾ (೧೯೫೬, ೧೯೬೨), ಅದರ ರೂಪವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಟ್ರಾಕಿಪಿಥೆಕಸ್ ಕುಲದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಚಿನ್ನದ ಲಂಗೂರ್ ಅನ್ನು ಪ್ರೆಸ್ಬಿಟಿಸ್ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸಹ ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಸೆಮ್ಮೋಪಿಥೆಕಸ್. ಇದು ಕ್ಯಾಪ್ ಲಂಗೂರ್‌ನ ಸದಸ್ಯ ಟಿ. ಪಿಲೇಟಸ್, ಗುಂಪು ಇದನ್ನು ಟಿ. ಪಿಲೇಟಸ್‌ನ ಉಪಜಾತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಂಡನ್-ಜೋನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (2004) ಮತ್ತು ಗೋಪ್ಸ್ (2005) ಇದನ್ನು ಟಿ. ಪಿಲೇಟಸ್‌ನಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಪೂರ್ಣ ಜಾತಿ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಭೂತಾನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಕುಲ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅವುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯ ಹಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಣನೀಯ ಡೇಟಾವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವು ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಕಂಜೋತಿ ರೇ

ಟ್ರಾಕಿಪಿಥೆಕಸ್ ಗೀ ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ (1972) [ಈಗ ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ 2002 ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ] ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ 1 ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸುವುದು, ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಡೋ-ಯುಎಸ್ ಪ್ರೈಮೇಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಜಾತಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್‌ಗಳು ಮೂರು ನದಿಗಳು (ಮಾನಸ, ಸಂಕೋಶ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ) ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ನಡುವೆ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವು ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ, ಡಿಪ್ಟೆರೋಕಾರ್ಪ್, ನದಿತೀರದ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ಪತನಶೀಲ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ದ್ವಿತೀಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲವು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ದ್ವೀಪ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 93%, ವಿಭಿನ್ನ ಮಟ್ಟದ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಅರಣ್ಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ 1,500 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಭೂತಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬಹುದು, ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 4,340 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ 58.5 ಕಿ.ಮೀ. ನಿಂದ ಬ್ಲಾಕ್ ಮೌಂಟೇನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕ 2,000 ಕಿ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಗಲವಾದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್ ಟ್ರಾಪೋಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ಆಧರಿಸಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವು 500 ಕಿ.ಮೀ. ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ವಿವಿಧ ಪ್ರೈಮೇಟ್ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗಿ, ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಏಕರೂಪದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂದು ತೋರುವ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ಪಾಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ರಿಪು, ಚಿರಾಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾನಸ್ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಮಾನವ ಒತ್ತಡಗಳು ಅಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಇಳಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಉಳಿದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನಸ್ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿರಾಂಗ್ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯದ ನಡುವಿನ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಿಪು ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ). ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದ ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಈಗ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮೆಟಾಪೊಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಛಿದ್ರಗೊಂಡ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ ಅಂಚಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದ ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಆದ್ರತೆಯಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ 2002 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದರೂ, ಇದು ಕೇವಲ 20 ಕಿಮೀ² ಸೂಕ್ತವಾದ ಚಿನ್ನದ ಲಂಗೂರ್ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ: ಉದ್ಯಾನವನದ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ಮಾನಸ್ ನದಿಯು ಒಂದು ತಡೆಗೋಡೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನವನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗವು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಇತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು (ಉದಾ., ಪಿಗ್ಮಿ-ಹಾಗ್, ಹಿಸ್ಸಿಡ್ ಮೊಲ, ಗೌರ್, ನೀರಿನ ಎಮ್ಮೆ, ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಆನೆ) ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ). ರಿಪು, ಚಿರಾಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾನಸ್ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆ ತುರ್ತು. ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುವಂಶಿಕ ವಿಘಟನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅರಣ್ಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆಟಾಪಾಪುಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ವಿಶ್ವ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ತಾಣಗಳು ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ನಷ್ಟವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿವೆ, ತಕ್ಷಣದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅಳಿವಿನ ಸಂಭವನೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಸ್ತನಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಸ್ಸಾನ ಬೊರಾಜನ್ ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರಲ್ಲಿ, 1995 ಮತ್ತು 1998 ರ ನಡುವಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮೇಟ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 60% (ಐದು ಜಾತಿಗಳು) ಸವೆದುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾರತ ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಡಚಣೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವುಗಳ ತ್ವರಿತ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಿಪು ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯದ 610 ಕಿ.ಮೀ.ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 70 ಕಿ.ಮೀ.2 ಸೂಕ್ತವಾದ ಗೋಲ್ಡನ್ ಲಂಗೂರ್ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳ ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಬಿ. ನೆಗಳೂರು

ಸಹಾಯಕ ಬೋಧಕರು, ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ,

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು, ಧಾರವಾಡ

ಇಮೇಲ್: srinivasneglur@gmail.com